

Reglur í útivist

Markmið með útivist er að stuðla að hollri hreyfingu með skemmtilegum leikjum í jákvæðu, skapandi og öruggu umhverfi. Útivist á að vera skemmtilegur tími sem stuðlar að jákvæðum og uppbyggilegum samskiptum milli barna og milli starfsmanna og barna. Kennarar bera ábyrgð á að í útivist séu fjölbreytt leikföng sem stuðla að skemmtilegum leikjum sem auka fjölbreytni og hollustu barna í hreyfingu. Starfsmenn taka virkan þátt í leik og hreyfingu barnanna.

Leiðir

Áður en að börnin fara út í garð að leika ber starfsmönnum að skanna garðinn samkvæmt starfsreglum frá Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur, sjá eyðublað sem er upp á vegg í fataklefa með útifötum kennara. Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur fylgir þessari skráningu eftir í sinni árlegu skoðun. Deildir skipta með sér dögum. Ef þörf er á að sópa/salta/sanda á útisvæðinu þá ber sú deild ábyrgð á því sem skannaði!

Skipting og ábyrgð starfsmanna í garðinum;

Guladeild;meðfram húsi við Guludeild, eldhús, sandkassi.

Bláadeild; efra svæði: fótboltavöllur, kofa og strætó svæði, grassvæðið við rólur og vegasalt.

Rauðadeild;meðfram húsinu við Guludeild, eldhús, Grænudeild og Rauðudeild.

Grænadeild;efra svæði: fótboltavöllur, kofa og strætó svæði, grassvæðið við rólur og vegasalt.

Fataklefi: Takmarka þarf hávaða í fataklefa með því að hafa fá börn hverju sinni. Hávaði er streituvaldur. Hvetja skal börnin til að æfa sig að klæða sig sem mest sjálf. Það hefur mikil áhrif á að barnið upplifi sig sem sjálfstæðan einstakling sem er að æfa sig í að gera sjálfur og styrkir sjálfsmynd þeirra. Starfsmaður er alltaf til staðar að aðstoða og að hvetja barnið á uppbyggilegan hátt. Starfsmenn eiga að nota jákvæða hvatningu og benda börnunum hvað þau eiga að gera en ekki hvað þau eiga ekki að gera. Starfsmönnum ber að halda styrkleika raddar sinnar í lágmarki ekki kalla eða beita reiðu röddinni sinni í fataklefanum.

Þegar 4-8 börn eru tilbúin á hverri deild fer starfsmaður út með þau og tekur á móti þeim sem koma síðar. Allir starfsmenn bera ábyrgð á að þessu sé framfylgt!

Umhengni í fataklefa. Sópa/þurrka skal gólfið í fataklefanum eftir að börnin eru tekin inn og í lok dags. Skór og fatnaður eiga ekki að vera á gólfinu, skór í skóhillu og fatnaður hengdur þannig upp að hann liggi ekki á gólfinu.

Útileikföng í útiskúr. Starfsmenn taka leikföng og annað dót út úr dótaskúrnum í samstarfi við börnin, hvað vilja þau leika með og hvað má bjóða þeim? Hafa skal nóg af leikföngum og fjölbreytt handa börnunum. Starfsmenn leika við börnin, aðstoða þau í leik og koma til móts við þarfir og hugmyndir þeirra að skapandi leikjum. Það er skilda starfsmanna að setja þarfir barnanna í forgang, starfsmenn eru á forsendum barnanna ekki börnin á forsendum starfsmanna.

Umhengni í garðinum. Ekki er leyfilegt að börnin kríti á húsveggi leikskólans. Við hvetjum börnin að virða gróður og dýralíf í garðinum. Börnin mega sulta (mála með vatni á vegg skólans) og þau mega drullumalla eins og þau vilja á dótaskúr/leiktæki en ekki upp um alla vegg skólans (innan skynsemis marka!).

Lengd útiveru. Miðað er við að börnin fari út 1-2 sinnum á dag en með hækkandi sól þá njótum við þess að fara oftar út. Í mikilli sól er nóg að fara út 2 sinnum á dag en starfsmenn meta það hverju sinni. Einnig er mikilvægt í miklum hita að börnin hafi alltaf auðvelt aðgengi að vatni.

Í lok útivistar

Starfsmenn og börn taka leikföng og dót saman. Starfsmönnum ber að halda styrkleika raddar sinnar í lágmarki ekki kalla eða beita reiðu röddinni sinni. Starfsmenn skanna garðinn til að vera viss um að öll börn séu komin inn.

Þegar börn eru sótt í útivist

Það er ekki leyfilegt undir neinum kringumstæðum að afhenda foreldrum/aðstandendum börn yfir girðinguna. Foreldrar/aðstandendur þurfa að koma inn á leikskólalóðina og sækja börnin.

Slys

- 1. Lægsta stig:** Minniháttar skrámur og skurðir sem ekki þarfnast meðferðar á heilsugæslustöð eða á slysadeild. Sár sem starfsmaður má meðhöndla og setja á einfaldar umbúðir. *Dæmi: grunnt klór, kæling á kúlu, skolun á sandi úr auga.*
- 2. Miðstig:** Áverki sem starfsmaður metur að þarfnist meðferðar á heilsugæslustöð eða slysadeild. Áverkinn er þess eðlis að foreldrar/forsjáraðilar geta farið með barnið á heilsugæslustöð, til tannlæknis eða á slysadeild. *Dæmi: handleggsbrot, skurðir sem þarfnast saumaskapar, tannáverkar, heilahristingur.* Þó þessir áverkar þarfnist ekki í fyrstu **sjúkrabíl 112** geta þeir breyst í **alvarlegt stig** sökum þess að ástand barns versnar skyndilega. Það þarf starfsmaður að geta metið strax og hringt í **Neyðarlínuna 112**. Leiki vafi á alvarleika áverka skal kalla til sjúkrabíl.
- 3. Alvarlegt stig:** Áverkar sem falla undir þetta eru t.d. stórir brunar, meðvitundarleysi vegna höfuðáverka eða annarra hluta, fótbrott/lærbrot, aðskotahlutur í öndunarvegi, hjarta og öndunarstopp. Mikilvægt er að starfsmenn bregðist fuðlaust við og meti alvarleika ástandsins **strax**, virkji **viðbragðsáætlun**, hefji viðeigandi skyndihjálparmeðferð og hringi strax í **Neyðarlínuna 112**.

Hringt á sjúkrabíl og sjúkrakassi sóttur

- Ef hringja þarf á sjúkrabíl er best að fá einhvern nærstaddan til að hægt sé að vera áfram hjá barninu, það veitir því öryggi.
- Í þeim tilfellum þar sem ástandið er lífshættulegt (hjarta- og öndunarstopp, meðvitundarleysi eða köfnun) og enginn nærstaddur verður starfsmaður að fara sjálfur og hringja í **Neyðarlínuna, 112**.

- Mikilvægt er sá sem hringir geti gefið allar upplýsingar, **H-in 3** (Hvar? Hver? Hvað?).
- Ef nauðsynlegt er að nota gögn úr sjúkrakassa má biðja þann sem fór í símann að taka hann með á bakaleiðinni. Ef það þolir ekki bið er mikilvægt að annar nærstaddur sé sendur að ná í sjúkrakassann.

Hvernig á að hringja í Neyðarlínuna - 112

Það er grundvallaratriði að allir starfsmenn leikskólans kunni að hringja í Neyðarlínuna. Hér á landi er eitt neyðarnúmer fyrir sjúkrabíl, lögreglu og slökkvilið. Neyðarnúmerið er **112, EINN EINN TVEIR** en ekki *hundrað og tólf*.

Athugið að ef hringt er úr heimasíma birtist strax á skjá Neyðarlínunnar hvaðan er hringt þ.e.a.s. nafn leikskólans, heiti götu, hús- og póstnúmer hans. Ef hringt er úr farsíma kemur ekki staðsetning símans upp á skjá Neyðarlínunnar. Öryggishandbók leikskóla 38.

Mikilvægt er að sá sem hringir í **112** gefi þeim sem svarar yfirlit yfir ástandið á fyrstu 30 sekúndum samtalsins en það eru **H-in þrjú**:

H – HVAR VARÐ SLYSIÐ. NAFN LEIKSKÓLANS, HEIMILISFANG OG NÁKVÆMARI STAÐSETNING Á BARNI (mikilvægt er að taka fram ef barnið er úti á lóð og þá hvar, sérstaklega þar sem lóðir eru stórar).

- **H - HVER** ER ÞAÐ SEM HRINGIR (kynna sig með fullu nafni og taka strax fram að verið sé að hringja úr leikskóla).
- **H - HVAÐ** KOM FYRIR, ALDUR OG KYN, HVER ER LÍÐAN VIÐKOMANDI (dæmi: Hinn slasaði heitir Jón Jónsson og er 5 ára, hann féll úr rólu og er mögulega fótbrottinn).

Mikilvægt er að færa áhorfendur (börn) af svæðinu sem fyrst þannig að þeir þurfi ekki að horfa upp á slasaða barnið.

Starfsfólk kannar hvaða börn urðu vitni af slysinu. Það þarf að tala sérstaklega við þau undir rólegum kringumstæðum og útskýra á sem einfaldastan hátt og út frá þroskaforsendum þeirra hvað gerðist, hvert var farið með þann slasaða (ef við á) og hver var útkoman. Útskýra þarf fyrir öllum börnum leikskólans það sem gerðist. Mikilvægt er að öll börn fái réttar upplýsingar hjá hinum fullorðnu. Lítil börn túlka hluti eins og þau sjá þá en niðurstaða túlkunar þeirra er oft röng og ekki er óeðlilegt að þau verði hrædd vegna þess sem þau horfðu upp á og skilja ekki. Því er mikilvægt að allt starfsfólk leikskólans sé meðvitað um þetta og taki strax á málum til að draga úr hræðslu þeirra.

- Tryggja þarf að ekkert barn telji sig ábyrgt fyrir því sem gerðist og sitji uppi með sektarkennd. Ábyrgðin er alltaf hjá hinum fullorðnu.
- Í þeim tilfellum þar sem um lífshættulega áverka er að ræða og tvísýnt er um útkomu hjá slasaða barninu er mikilvægt að fá inn aðila sem uppfyllir öll skilyrði um áfallahjálp. Þetta er sérstaklega mikilvægt í þeim tilfellum þar sem börn látast.
- Ef slasaða barnið er fjarverandi í einhvern tíma er mikilvægt að leyfa félögum þess í leikskólanum að fylgjast með framvindu mála. Það er einnig mikilvægt fyrir hið slasaða barn að vera í samskiptum við skólann sinn og félagi með bréfasendingum eða öðrum hætti.
- Í þeim tilfellum þar sem kallaður hefur verið til sjúkrabíll er algengt að lögregla komi einnig með. Það getur valdið ótta hjá börnum, því eru allar útskýringar til barnanna nauðsynlegar. Ef því verður við komið er æskilegt að lögreglan komi inn á deild til barnanna og kynni sig og spjalli við þau.
- Mikilvægt er að láta foreldra vita áður en þeir sækja börn sín að kalla hafi þurft til sjúkrabíll og skýra frá helstu staðreyndum. Börn vilja gjarnan tala um það sem þau hafa upplifað og því mikilvægt að foreldrar hafi réttar upplýsingar til að geta rætt við börn sín og hjálpað þeim að jafna sig á því sem þau upplifðu.

Slys sem ekki eru talin lífshættuleg

Öll slys sem ekki eru talin lífshættuleg t.d. beinbrot og skurðir eru tilkynnt beint til foreldra af starfsmönnum leikskólans. Æskilegt er að deildarstjóri barnsins eða leikskólastjóri sjái um að hringja í foreldra.

Mikilvægt er að sá starfsmaður sem hringir viti nákvæmlega um ástand barnsins og hver viðbrögð leikskólans hafi verið fram að símtalinu til dæmis hvort hringt hefur verið á sjúkrabíl eða leitað ráða hjá heilsugæslu.

Símtalið

- Sá sem hringir kynnir sig með nafni og segir hvaðan er hringt.
- Sá sem hringir á að vera rólegur og tala skýrt.
- Sagt er í stuttu máli frá því sem kom fyrir barnið og reynt að koma strax til skila hvað sé að. Mikilvægt er að nota ekki sterk orð.
- Ef hringt hefur verið á sjúkrabíl er endað á að segja frá því og látið vita hvaða starfsmaður fór með barninu á sjúkrahús/heilsugæslu og hvert var farið.